Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief
Afdoening toezegging

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	16 april 2024
Portefeuille(s)	Openbare Orde en Veiligheid
Portefeuillehouder(s):	Femke Halsema
Behandeld door	Directie Openbare Orde en Veiligheid (secretariaatoov@amsterdam.nl), stadsdeel Centrum, Aanpak Binnenstad (aanpakbinnenstad@amsterdam.nl)
Onderwerp	Afdoening toezegging TA2023-001417 uit de commissievergadering van 23 november 2023

Geachte leden van de gemeenteraad,

In uw vergadering van 23 november heb ik bij de bespreking van agendapunt 5 (Winkeldiefstallen en andere overlast in de binnenstad (VN2023-023860)) in reactie op een vraag van raadslid Wijnants (VVD) toegezegd om te kijken of er vanuit de gemeente mogelijkheden zijn om het initiatief *looppost maatbeveiliging* (financieel) te ondersteunen. In deze brief ga ik daarop in.

Achtergrond
Op initiatief van de ondernemers is er circa twee jaar geleden verzocht om een veiligheidsmodel voor het kernwinkelgebied te ontwikkelen, geïnspireerd op het model uit Rotterdam. Aanleiding hiervoor is de jaarlijkse toename van het aantal winkeldiefstallen en een toename van (non)-verbale agressie tegen winkelpersoneel en beveiligers van winkels. Vanuit de gemeente is hiervoor een kwartiermaker aangesteld. Parallel hieraan is de samenwerking tussen een aantal bedrijfsinvesteringszones (biz'en) in het kernwinkelgebied (waaronder de biz'en Dam, Damrak, Rokin, Nieuwendijk, Kalverstraat) ontstaan: *Hartje Centrum.*

Na een eerste gesprek met stakeholders uit de binnenstad in mei 2023, heeft de kwartiermaker van het veiligheidsmodel samen met Centrum XL[1] een publiek-private samenwerking tot stand gebracht. Hierbij zijn betrokken:

- De politie Burgwallen
- De biz'en (*Hartje Centrum)*
- Platform veilig ondernemen Amsterdam Amstelland (PVO)
- Een aantal grotere winkelketens en flagshipstores
- De gemeente (THOR en stadsdeel)

Dit heeft geleid tot de ontwikkeling en start van het *Actieplan vergroten veiligheid Hartje Centrum.* Het actieplan bestaat onder andere uit het inzetten van veiligheidsscans, weerbaarheidstrainingen voor winkelpersoneel, periodiek overleg met alle betrokkenen, maatwerkadvies en trainingen in de winkel ter voorkoming van winkeldiefstal en samenwerking met het ROC voor het opleiden van beveiligers en loopposten.

[1] Centrum XL is een samenwerkingsverband tussen Vereniging Amsterdam City, KHN, MKB en de gemeente Amsterdam

Pilot loopposten
Onderdeel van het actieplan is de pilot looppost maatbeveiliging. Deze pilot heeft gedraaid van oktober t/m december 2023. De pilot hield in dat in het kernwinkelgebied van de binnenstad drie flexibele beveiligers zijn ingezet om ondernemers en hun personeel bij te staan bij onveilige situaties in of direct voor hun winkel. Concreet houdt dit in: hulp bieden bij diefstal in de winkel, maar ook langskomen bij een verdachte situatie of een onveilig gevoel in de winkel of helpen bij het nagaan van de camerabeelden. Elke winkel en horecazaak mag gebruikmaken van de looppost in dit gebied gedurende de tijden dat ze er zijn. De keuze voor dit afgebakende gebied is gemaakt vanwege de samenwerking tussen genoemde biz'en én omdat er al meerdere beveiligers aanwezig waren in de winkels in het gebied. Het ging hier dus om een aanvulling op de huidige situatie. De beveiligers konden bij calamiteit gebeld worden door alle winkeliers en hadden een aanlooptijd van ongeveer drie minuten. Met name de kleinere winkeliers, die niet zelf de kosten voor een beveiliger kunnen betalen, profiteren hiervan.

Evaluatie en vervolg
De pilot is tussentijds en eind december 2023 geëvalueerd. De extra inzet van de looppost werd door de winkeliers van de binnenstad als positief ervaren. Zij geven aan dat het een veilig gevoel geeft dat de beveiligers snel op oproep beschikbaar zijn. Uit cijfers blijkt dat de jaarlijkse toename (+20%) in aangiftes winkeldiefstal in de laatste drie maanden van het jaar, in 2023 uit bleef in Centrum. Ook de politie geeft aan dat zij blij zijn met de pilot en de behaalde resultaten.
Vanwege de positieve ervaringen is door de biz'en en de gemeente naar financiële middelen voor 2024 gezocht. Vanuit de Aanpak Binnenstad wordt voor het jaar 2024 80% betaald en de overige 20% wordt betaald door de zeven betrokken biz'en.

Andere stadsdelen
Naast Centrum hebben ook andere stadsdelen interesse getoond in deze aanpak. De problematiek van agressie & geweld in combinatie met winkeldiefstal is niet beperkt tot de binnenstad van Amsterdam. Winkeliers uit andere stadsdelen ervaren soortgelijke problemen. Ik ga daarom in gesprek met de voorzitters van de Dagelijkse Besturen én met alle voorzitters van de biz'en en ondernemersverenigingen over veiligheid in winkelgebieden. Het doel van dit gesprek is het delen van deze goede ervaringen met publiek-private samenwerking.
Samen met de verschillende stadsdeelorganisaties, politie en ondernemers moet worden onderzocht of de inzet van extra (flexibele) beveiligers past binnen andere winkelgebieden. De pilot met loopposten is slechts één van de maatregelen die kan worden ingezet om agressie en geweld in combinatie met winkeldiefstal terug te dringen.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en beschouw de toezegging daarmee als afgedaan.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Femke Halsema
burgemeester